

MAGYAR KURIK

Bétsből, Pénteken, Mártzius' 19-dikén 1819.

Frantzia Ország.

Páris Mártz. 4-dikén: — (a' Bavarai újságlevelek szerént) — „Miképpen állottak eddig a' két részek (tudniillik a' Ministeriálisoknak vagy Constitúciónálisoknak és az Ultráknak vagy a' minden régi kizorító jusok' visszahozásán iparkodóknak részeik) a' Pairek' kamarájában, jól kilátszott a' Barthelemy' jóvállását illető voksoláskor. Azok, kik addig, míg Richelieu és Leinè Ministerek voltak, a' Ministériummal tartottak, az ők' kimaradásától fogva mind az Ultrákhöz tsatolták magokat. Az ő vezérlők *Fontanes* és *Pastoret*. Az ezen két részek közt való vetekedésben nagy tsendességgel viselik magokat a' Liberálisok: de ilyenek nagyobbadon tsak a' Követek' kamarájában találtnak, a' hol majd akkor fog a' magok' kimutatására jó módjok lenni, mikor a' Barthelemy' jóvállásához nékielis voltaképpen hozzá kell szollaniok. Hogy a' Pairek' kamarájában ezen ülésben elmondattott fontos okoskodásoknak lehetne a' Mártzius' 2-dikán tett végzést tulajdonítani, senki ne gondolja: hogy ki, miképpen fog voksolni, tudva volt az már még az első ülés előtt. Hancm a' közönséghez volt inkább nagy befolyása ezen fontos beszédeknek, a' milyeneket tartottak nevezetesen *Fontanes* az Ultrák', és *Laujuinais* a' Ministeriálisok' részéről. Nagyon megjegyzésre méltók a' Fontanes' beszédjéből, minthogy azt sok szavai miatt egészen ide nem tehetjük, a' következő kifejezések: —

„Elkerülhetetlenül meglívántatik, hogy a' nemzeti képviselőknek választását elintéző törvény olyan légyen, hogy a' Státusbéli társasági egyesület' minden nagy ügyeinek természeti oltalmazókat 's törvényes képviselőket adjon. Ezen nagy ügyek között legelső az *ingatlan (fekvő) jószágos tulajdonosság*. Minden tudja, hogy a' haza' talpköve a' szántásvetés. Ez ad az emberek' karakterének valami oly tsendességi, rendtartási, 's állhatatossági tulajdonságot, melly szükségesképpen meglívántatik arra, hogy az ő munkájok tartós lehessen. A' szántóvető ember a' honnyi föld' barátja; ő minden revolúziótól irtózik, a' melly őtet ezen földtől elszakaszthatná. Engedjétek meg Uraim, hogy beszélhessék elé egy anekdotát, a' melly ezen dolognak világosítására nem leszen sikertlen: Egy Embernek ditsósság-szomjuzása sokáig rettegte Európát. Akármint itéljünk mi ezen rendkívülvaló ember' tulajdonságairól, azt mindazonáltal tsakugyan nem erőssithetjük felőlle, hogy ő a' *Hatalmal* ne tudta volna mi légyen. Ezen rendkívül való ember egy bizonyos nap' a' maga Választó Gyűléseinek organizálásán dolgozván, én is jelen voltam. Néhány bizottabb Tanácsosai azt jegyzették meg az ő plánumaról, hogy ha ő a' válosztás' munkáját a' departamentekben taláttató hat-hat száz olyan embernek adja által, a' kik legnagyobb adót fizetnek a' Státusnak; ebből a' fog következni, hogy a' Válosztás' nagy munkája, melly a' Státust legfontosabban érdekli-

egészszén a' régi Monarchia' barátjaira megyen által, minthogy a' fekvő jószágokat nagyobb részint még mind azoknak régi tulajdonosaik bírják. Meg lehet, hogy az ő Tanácsosai igazat mondtak: de ő nem engedte magát ezeknek okoskodása által megintátorítottani, így felelén nekik: *Ezen emberek tehát nagy fekvő jószágoknak tulajdonosaik, úgy-é? Ezek tehát nem akarják, hogy a' föld reszkesen, úgy-é? Ezt kívánnya az ő javok 's az enyim is.* Ezen beszédet rajtam kívül mások is hallották. Én ezen szavakon egy szó változtatást se tettem. Már most azt bátorkodom kérdeni Uraságtoktól, hogy valyon azok, kiket ő megkülömböztetve magához hivatott, azért, hogy az ő idejébéli Választó Gyűléseket elintézzék (organizálják) kevesebb bizodalmat érdemelnek-e a' régi Királyi Ház' országlása alatt, mellyért javokat és véreket feláldozták, mint az övé alatt érdemlettek, 's a' t.

A' Ministerium' részéről így beszélt *Lanjuinnais*: — „A' nagy mesterkedők, a' kiszorító jusokkal bírók, a' visszaélések' birtokosai, a' Sínekurák, 's az Oligarchák azok, a' kik minket ismét mozgatnak 's akadályoztatnak, oly célzással, hogy Constitúciónkat, melynek régen alája ástak, végezetre egészszén felfordíthassák. Rosz célzással ugyan senkit nem akarok ezen kamara' tagjai közt vádolni, isak nembőltsességet 's gyengeséget hányok szemükre azoknak, kik a' Választási törvenyt megváltoztatásának jóvallását oltalmazzák. Ezeknek legközelőbbi célzások a' mostani Ministerek' megbuktatása, a' kik magokat patriotismussok 's egygyetértéssel által érdemesítik. Ezen Ministerek' helyébe a' magok mesterkedő társaik közül akarnak bizonyos felmagasztaltatott embereket betéttetni, hogy így a' Választási törvenyt egészszén felfordíthassák, a' melly törvény két esztendeji munkába került, és a' melly a' Frantzia nemzet nagyobb részének betses. Ez, az első Aktusa leszen a' Constitúzió ellen intéztett revolúciónak. Ezt nyomba fogja követni a' Parlamentum' visszatéttetése. Három napoktól fogva közkhézre hotsáttatott a' Párisi Parlamentum' 1790-béli protestálása. Holnap bámulásunkra az 1814-béli Pairkamara' maradványai protestálását adják kezünkbe. A' Constitúciónálisok (a' Ministerek' barátjai) mindenütt isendességben vannak, isak a' Constitúzió ellenségei pezsegnek napnyugoti vidékeinken, a' hol magoknak van titkos kokárdájok, 's titkos ármádájok, és különös gyűléseket tartanak; több mint tíz ezer Anglus puskájok van. Ők ezen vidékeken mostani *motiojoknak* tétele előtt is néhányszori gyűléseket tartottak; 's két, nyugotrafekvő departamentjeinkben éppen most folytatatik a' per a' tilalmas felfegyverkezésért. Nyomatott irások hordoztatnak széllyel, mellyek új Ministeriumot 's visszafelé való menetelt jévendölnek. Látluk a' közönséges váltólevelek' betsének leszállását, a' kereskedésnek 's szorgalmatoskodásnak megdugulását, a' közönséges boszszankodást, 's az egymástérő kérelmeket, mellyek ezen kamara' leveles házában egymásra halmazódnak. Ha a' Barthelemy' jóvalása vissza nem vettetik, kétségkívül az 1815-ben megítéltetés nélkül kitéttelt Paireknek visszatéttetése leszen a' következése, 's ezek se' lévén elegendők, még újabbak is fognak nevezeteni oly nagy számmal, melly miatt ezen kamara egészszén el fogja a' maga valóságos karakterjét vesztetni: a' Követelek' kamarája pedig gyaníthatóképpen el fog oszlattatni, hogy az újabb választáskor a' tagjainak száma sokkal nagyobbá téttessék. Külömben új Tiszteknak kell összszekerestetni, hogy Ministerségre elszánnják magokat. Azután Oligarchiai systema szerint való Választások történnek; oly kép-

viselő kamarákat fogunk ismét kapni, mint az 1815-dik esztendőbéliek voltak; új, a' Constitúzió' rendszabásait selfüggesztő törvényeli fognak hozattatni; azokat közönséges böketlenkedés 's a' nemzetnek felszerkenése, vagy talám belső vagy külső had is, 's a' szabadságot, Oltárt, az Országlóházat, a' mostani Paireket, vagy is minden Paireket fenyegető veszedelmek követhetik, 's ezekből Despotismus vagy talám igen drágába kerülő szabadság is következhetnek. Ezekről félek én, és ezélnék megfontolását jóvallom." — Azon szavaiért, hogy némelly nyugotti departamentekben titkos armádájik 's titkos kokárdájik volnának a' nyughatatlanoknak, megintetett Lanjuinnais, hogy tartsa a' rendhez magát. — Lanjuinnais után a' Belső Minister *Decazes* beszélt, a' ki nem igaznak nyilatkoztatta lenni azon feladásokat, melyeket *Lanjuinnais* a' 10,000 Ánglus puskákról, 's titkos armádákról és kokárdákról mondott. — Ezen Minister egyéb magyarázatok által iparkodott gyengíteni a' Barthelemy által a' Választási törvény ellen felhozott okokat. Példának okáért a' Pátenses lakosokra nézve azt mondotta, hogy 1818-ban az utóbbi Választásig nem kérték négy-nél többen 300 Frankos és ezt feylül haladó Pátentst.

Egy mustrája azon kérelmeknek, melyekről azt mondá *Lanjuinnais*, hogy a' Barthelemy jóvallása ellen halomra gyűlnék a' Követek' kamarájába: —

„Az örökös Pairekből álló kamara (ez a' Párisiak által legelőször beadott kérelem) jóvallást tevé a' Választás által formáltatni szokott kamarának (a' Követek' kamarájának) megváltoztatására nézve. A' Pairek, kiknek a' Constitúzió-n fundáltatott hatalmokat ugyan mi megismerjük, de a' kik csak a' tulajdon magok' lépit viselik, 's azért nékiék a' Nemzetétől külömböző tekinteteik is vannak,

minthogy a' Nemzet maga választ képviselőket magának: mint látszik azt akarják kérni ő Felségétől, hogy azon egygyetlen egy *Organicus Törvényt*, melly eddig a' mi Constitúzióknak oszlopá 's talpköve volt, a' melly minket a' maga Felséges Szersője eránt háladatossággal töltött-el, és a' melly a' Király és Nép között fennálló egygyességnek éppen úgy a' támasza mint maga a' Constitúzió, törölje-el. Nekünk, Urak! nintsen most időnk arra, hogy indító okainknak bővebb felszámolására kibotsátkozzunk, 's ez talám szükségtelen munka is lenne. Csak arra kérünk benneteket, hogy azon Választó embereknek jusaikat, kik titeket a' magok képviselőjikké választottak, oltalmazzátok. Ezek a' jusok a' ti hatalmatoknak forrásaik, és így a' ti jusaitok is. Bár sokan taláttassanak is köztünk, a' kik nem birnak Választói jusokkal, még is betsesek ezek minnyajunknak; mivelhogy azokban szemléljünk lenni egyebeknek is mindeneknek jusaik' zálogát. A' Választási munkák eddig mindenütt legkissebb rendetlenség nélkül folytak ezen törvény szerént. Követeink hűségességek lenni bizonyították magokat a' Szabadság, a' Monarkhia, és a' Constitúzió eránt. Urak! Tartsátok meg azt a' *Liberalis* azt a' jótévő intézetet, melyet a' Király jóvallott és tett szenté, a' melyet Europa tsudál, a' melly mind ez ideig tsendesen és jó következzel gyakoroltatott, és a' melyet meg nem lehet támadni; a' nélkül, hogy *Frantziaország ismét a' Királyok és Népek legrettenetesebb ostora által, a' Revolúzió által, ne' fenyegettesék.* —

Rouenben is készitettek két ilyen fontos kérelmet a' Barthelemy jóvallása ellen a' Követek' kamarájához. Egygyik velősebb mint a' másik. Elkészítvén letették a' Magistrátus' asztalára; 's mint ha bajtolták volna úgy folyt oda a' nép, hogy aláírja. Legelől állanak a' Préfektus Bá-

rő *Malouet*, a' Királyi Itélőszék' Elöl-
ülője *Asselin-de-Villaguer*, 's a' Pol-
gármester' neveik.

Azt is mondotta beszédében Lanjuinais, hogy, ha a' Barthelemy jóvallását meg találja a' Pairek' kamarája erősíteni, ennek, az általa felhordott sokféle veszedelmek' elháríthatása végett, első szükséges következése leszen az, hogy nem tsak az 1815-ben kiszorított Pairek vissza fognak hivattatni, hanem még újak is sokak fognak neveztetni. Az ő Mártzius' 2-dikán tett jövendőléseinek ezen része már beteljesedett. Mártzius' 5-dikén ilyen Végzés jött ki a' Királytól: — „Lajos, Isten' kegyelméből etc. etc. Mind azoknak, kik ezen Rendelésünket látni fogják, köszöntésünket ajánljuk! A' Constitúzió 27-dik Czikkelyével meg egygyezőleg rendeltük és rendeljük, mint következik: — I. Czikkely. A' következő személyek a' Pairekamara' tagjaivá neveztettek: A' mi ötsénk *Albuferai* Hertzog és Marschal (*Suchet*), Marquis *Argosse*, Gróf *Argout* (Státustanátsos), Marquis *Arragon*, Marquis *Aramon*, Báró *Barente* (Státustanátsos), Gróf *Becker* (Gen. Lajt.), Báró *Bastard-de-l'Etang* (a' Lyoni R. Itélőszék' első Elöl-ülője), Gróf *Belliard*, Gróf *Raymond-de-Berenger*, a' mi ötsénk Marschal Hertzog *Conegliano* (*Moncey*), Gróf *Claparede* (Gen. Lajt.), Gróf *Clapat*, Marquis *Catelan*, a' mi ötsénk Hertzog *Cadore* (*Champagny*), Gr. *Colchen*, Gr. *Cornudet*, a' mi ötsénk a' Danetzka Hertzog Marschal (*Lefebvre*), Gr. *Daru*, General-Lajtnánt *Dubreton*, Vice-Gróf *Dijon* (G. Lajt.), Gr. *Arjuzon*, Gr. *Dejean*, Marquis *Dampier*, a' mi ötsénk Marschal Hertzog *Eckmühl* (*Daroust*), a' mi ötsénk Hertzog *Esclignac*, Gróf (ezen név nincs kitéve), Gr. *Germain* (a' Sequanai és Marnei dep. Préfektusa), Gr. *Germiny* (az

Oise dep. Préfektusa), Gr. *Grammont-d'-Alster* (az Alsó Pyreneumi Legió' Oberstere) Gr. *Hannolstein Felix*, Vice-Gróf *Houdetot*, a' mi ötsénk Marschal Gr. *Jourdan*, Gr. *Laforest*, Gr. *Lacepede*, Gr. *Latour-Maubourg*, a' mi Württembergi Király ő Felségénél lévő Követünk *Montalembert*, Gr. *Maurice-Mathieu* (Gen. Lajt.), Báró *Mounier* (Státustanátsos), Gr. *Mollien*, Gr. *Montalivet*, Gr. *Marescot* (Gen. Lajt.), Gr. *Montesquiou* (ő is egygyik volt az 1815-ben kihagyatott Pairek közzül), Gr. *Pouotecoulant*, a' mi ötsénk *Piaczenzai* Hertzog (*La-Brün*), Marquis *Pange* (Generalis), Gr. *Pelet-de-la-Lozere* (Státustanátsos), Gr. *Portalis* (Státustanátsos és Követ a' Romai Udvarnál) Gr. *Reille* (Gen. Lajt.), Gr. *Rutty* (Gen. Lajt.), Gr. *Rapp* (Gen. Lajt.), Gr. *Rampou*, Gr. *Sparre* (Gen. Lajt.), a' mi ötsénk Marquis *Saini-Simon* (Gen.) Gr. *Sussy*, a' mi ötsénk Marschal Hertzog *Treviso* (*Mortier*), Marquis *Talhuet* (Generalis) 's egy Lovas Testörző Grenadiros Regiment Oberstere, *Trüguet* Vice-Admirális, Gr. *Verhuel* Vice-Admirális, Gr. *de-la-Villa-Guttier*. — II. Czikk. A' feljebb megnevezett Pairekre nézve meghatározatatik, hogy az 1817-ben Aug. 25-dikén kijött végzés őket ne illesse, tehát ők a' Pairekamarában legkissebb időhaladék nélkül helyet foglaljanak, ha mindjárt még eddig a' Pairségre kivántató Majoratust meg nem fundáltak is. Minekutánna idővel a' kivántató Majoratusokat megfundálják, ezeknek Titulusaik szerént foglaljanak helyet: ezen időnek elkövetkezéséig pedig oly rendel üljenek az eddig volt Pairek után, mint feljebb egymás után következnek.

Mártz. 4-dikén, és így még ezen új Paireknek kineveztetéssel előtt, egy más lépések által is kimutatta a' Pairek' kamarája a' mostani Miniszterekkel való el-

lenkezését. Az a kívánsága ezeknek, hogy a' Finanziái esztendőnek kezdődése a' múlt Januárius' 1-ső napjáról Julius' 1-ső napjára tétetessék által 's hogy eszszere-
 rént a' Státus' költsége és jövedelmemég ezen esztendőnek hat első hónapjai alatt is azon a' lábön maradjanak, mellyen a' lefolyt esztendőben állottak, a' Követek' kamarájában meghatározatván a' Pairek' kamarája' elejébe hozattatott vala, és itt Mártz. 4 - dikén, egyenesen visszavette-
 tett. Tsak 54 Pairek fogták pártját, 94-
 gyen voksoltak ellene.

A' Pairek' kamarája eddig 208 tagok-
 ból állott; most 268-ra szaporított, és
 így már most tizzel haladja felyül a' Kö-
 vetek' kamarája' tagjainak számát.

Páris Mártz. 5-dikén: — „A' Bar-
 thelemy jóvállása, lármásabban, hatha-
 tósabban és hevesebben megtámogatott,
 hogy sem ezen közönséges felindulásnak
 valamely titkos indító okait ne kelle-
 ne gyanítani. Kivülről látszó oldala en-
 nek tsekélység. Tudjuk, hogy az Ultrák
 a' Ministereknek utóbbi változásakor nem
 győzedelmeskedhettek (nem Ultrák men-
 tek-be a' Ministeriumba), melly arra a'
 vélekedésre adott vala okot, hogy az ő
 faktiójok nem hatalmas. Miért kellett
 tehát ily nagyon félni attól, hogy a'
 Pairkamara meg találja erőssíteni a' Bar-
 thelemy jóvállását? Hiszen az Országlószék
 ezért még nem vala kénytelen azt a' Kö-
 vetek' kamarája' elejébe vinni; 's még
 ez is vissza vetheti azt, 's ekkor éppen
 olyan, mintha egy szót se' szollott volna
 Barthelemy. Miért folyamodott maga a'
 Monitör ily tüzeskedéssel a' közönséges
 vélekedéshez? Annyi nyilvánosságos, hogy
 a' Ministerium maga is meggyőződve van
 affelől, hogy ellenkezőleg dolgozni néli
 nagyon szükséges légyen. Honnét vették
 tehát az Ultrák ezt a' nagy elhatalmaso-
 dást ily' hirtelen, a' melly tsak nam ré-
 gen is meg tagadtatott töllök. Külső

segítőkre találtak-é, vagy belsőkre? 's
 több effélék.“

Német Ország.

Bavaria. — Folytatása azon Okok-
 nak, mellyeket a' Dieta' biztossága an-
 nak megmutatására felhozott, hogy nem
 lehet a' Királyt arra kérni, hogy a' ka-
 tonaságnak megparantsolja, hogy a' Con-
 stitúzióra esküdjék-meg:

II. Ok. — Minden ember mikor
 katonává leszsz, tiszt akár köz katona,
 letenni tartozik azt a' szolgálati hitet,
 melynek summás foglalataj az: *Hogy a'
 Királynak hűséggel szolgál, a' hadi
 törvény' cikkelyeit pontosan telye-
 sítí, tisztjeinek engedelmeskedik, 's
 minden ezektől kiadatott parantsola-
 tokat, kiváltképpen a' szolgálatbélie-
 ket, betsületének és életének elvesz-
 tése alatt, telyesítí, 's zászlóját vé-
 rének kiontásával védelmezi.* Ezen
 esküvés által tehát Királya' hűségére, tiszt-
 je' parantsolatainak feltétel nélkül való
 engedelmességre, 's a' hadi reguláknak
 szoros követésére kötelezi magát a' ka-
 tona. Ez által lemond ő mind azokról
 a' polgári jusokról és szabadságokról,
 mellyek azon feltétel nélkül való enged-
 elmességgel meg nem egygyeztethet-
 nek, a' melyre ő megesküdt; az ő tör-
 vényei ezen túl a' Király' parantsolatai
 és a' hadi törvények, a' mellyek ellen
 szollani nem szabad, 's a' melly ellen
 semmi törvényes orvosság 's a' Constitu-
 tzióhoz 's a' polgárokra ebből háromló
 jusokhoz való folyamodásnak helye nin-
 tsen. A' hadi törvényeknek általhágása
 a' szabadságnak, 's bizonyos esetekben
 még az életnek elvesztésével is össze-
 köttetve van, a' nélkül, hogy a' vétkest
 s' Constitúzió védelmezné. A' katoná-
 nak mint katonának nintsen szabad aka-
 ratja; magát tehát semmi új ígéretekre
 el nem kötelezheti, és így a' Constitu-
 tzió által a' polgárok' és Státus' szolgál-
 elejébe szabatott hitet is le nem veheti.

külömben annak a' veszedelemnek ten-
né-ki magát, hogy a' két féle letett es-
küvések között egygyiket megszegni kén-
telen legyen. Gondoljunk egy oly eset-
tet, hogy valamely katonának, ki a' Stá-
tus' Constitúziójára megesküdött, az ő
tisztje valami olyant parantsolna, mel-
lyet a' katona a' Constitúzió' megrontá-
sának lenni tartana: mit tenne ezen eset-
ben ezen katona? — Ha tisztje' paran-
tsolatját nem teljesíti katonai esküvését
szegi meg, melly által feltétel nélkül
való engedelmességre ajánlta - el magát,
's a' hadi törvény szerént büntettetik-
meg; ha pedig annak parantsolatját tel-
jesíti, így a' Constitúzió ellen vét, 's,
az ennek megtartása eránt letett hitet
rontja meg. Tehát ezen okra nézve
sem kívánhatni a' katonaságtól a' Consti-
túzióra való megesküvést.

III. Ok. A' katonaságnak nagy ré-
sze nem ünként, hanem a' Felírás' tör-
vénye szerént lépett katonai állapotra. A'
Constitúzióra való megesküvés tehát az
ilyen katonától legszorosabb értelem szer-
ént vétetett kénstelenség, 's az ő meg-
esküvése nemkötelező lenne; 's pedig
miképpen adhatná ez a' nagy tisztletű
kamara, mint a' lelkiismeret, 's véleke-
désbéli szabadság hivatalszerént való vé-
delmezője ily kényszerítésre az első moz-
ditást. Nagy igazságtalanság lenne a' ka-
tonaságnak ezen részétől ezen esküvést
kivánni. De tegyük fel; hogy meg-
eshetne, hogy a' két kamarák' javallására
a' Katona Rendtől ezen hitnek létele ki-
vántatna, 's megtalálna történni, hogy
azt némelly katonák vagy Regementek is-
letenni nem akarnák; erő fogna-e ezek el-
len fordítottódni? és mitsoda erő? Erre
a' kérdésre nagyon nehéz lenne a' selet-
let, 's ezen tisztelt kamarának kétségli-
vül nagyon meg fogna a' baja gyülni,
ha ezen kérdést néki kellene meghatá-
rozni.

IV. Ok. A' Constitúzió' IX-dik Ti-

tulusának 2-dik §-sában e' mondatik: *A'
Státusnak a' maga oltalmára álló
ármádája van,* mellynek munkásaága
alább a' 6-dik §-ban így fejeztetik ki:
*Az ármáda a' külső ellenség ellen
dolgozik, az Ország' belső részein pe-
dig tsak akkor, mikor az arra való
hatalommal bíró Polgári tiszti kar
állal annak módja szerént meghivat-
tatik.* Első és fő elhatározatása tehát
a' katonai Rendnek az, hogy a' thronust
és országot a' külső ellenségek ellen ol-
talmazza; 's minthogy a' Király, mint
a' Státus' feje a' hadhirdetés 's békeség-
kötés' jusával tsak maga bír, tehát tsak
ő rendelheti-el, hogy az ármádát a' kül-
ső ellenség ellen mi módon kellésék
használni; ő a' leg főbb vezér; ő az ár-
máda' legfőbb törvényadója, 's az, ezen
esetben tsak egécdül néki tartozik felté-
tel nélkül engedelmieskedni. Semmi okát
se' gondolhatni tehát annak, hogy miért
kellene az ármádát, mint külső ellenség
ellen való oltalmat, a' Constitúzióra
megesküetni, minekutánna a' Királyhoz
minden tiszt, minden katona, mikor a'
katona Rendbe belepert, hűséget és en-
gedelmességet esküdt. Van ugyan a'
Constitúzió szerént az álló ármádának;
mint már megjegyeztetett még az a' ha-
tározatása is, hogy az Ország' belső bá-
torságát fenntartassa: de ez az ő hatá-
roztatása egyedül tsak arra az esetre ter-
jed-ki, *mikor az azt illető Polgári-
tiszti-kar által meghivattatik.* Nem
avathatja tehát magát az országnak sem
Constitúziójába sem administratziójába;
nem részesülhet sem a' törvényhozásba
sem végrehajtásba; tsak dolgozó esz-
köz a' végrehajtó Hatalom' kezében; 's
tsak a' Polgári Tiszti-kartól való meghi-
vattatás néki minden mértéksinórja, mel-
lyet követni tartozik.

V. Ok. — Ha a' katonai Rend a'
Constitúzióra megeskünne, így a' Pol-
gároknak nem tsak minden tartozásailiba

hanem minden jusaikba is belépne, melyek ezeknek a' Constitúció által adattak. Ekkor minden katonának minden Regementnek jussa lenne, hogy a' Constitúció VII-dik Titulusának 21-dik §-ában kifejeztetett jus szerént a' Constitúciónak megsértettetéséért panaszt tegyen, következőképpen az, hogy affélt tanátskozzék, hogy valyon a' Constitúció az ő személyére vagy Regementjére nézve megsértődött-e vagy nem? De ez ellenkezik a' katonai legelső kötelességével, a' feltétel nélkül való engedelmességgel. A' katonai Rend soha se' formálhat tanátskozó testet. Néki a' nélkül, hogy a' Státusban lévő határozatát megtagadja, soha se' lehet a' Státus' administráltatása éránt a' maga vélekedését kinyilatkoztatni 's ez által magának a' közönséges gondolkozáshoz befolyást szerezni iparkodni; mihelyest a' katonai Rendnek ez a' jus megadattatna, könnyű lenne neki a' törvénynek betölttetése helyett törvényt adni. Mind a' régi mind az új történetek sok féle példáját mutatják, hogy mely veszedelmes befolyása van az ármádáknak az Országok' belső Constitúciójához és administrációjához. Jól által látták ezt az Anglus és Frantzia Törvényhozók, azért ezen Országok között egyikben se' kívánnyák, hogy a' katonai a' Constitúcióra megesküdjék. Anglia Constitúciója, mely Európában a' legjobbnak lenni esmertetik, e' nélkül is századoktól fogva sérelem nélkül fenn áll. Ki erőssíthetné pedig, hogy ez így volna, ha Angliában a' katonák is megesküdnek a' *Magna Chartara*? A' Bavariai ármáda' jó indulatját nem lehet kétségbe hozni: de az ármáda' gondolkodása is változik, mint a' népeké. Ki tudja, idővel nem okozhatna-e az országnak nagy veszedelmet, az ármádanak a' Constitúcióra való megesküvése."

Prúszszia. — Köln városában

ily K. Hirdelést tettek közönségessé Mártz. 2-dikán: —

„Egyenesen Király ő Felségének parantsolatjára közönségessé tétetik, hogy a' Catholicus Papoknak az a' kívánsága: hogy a' Catholica vallású lakosok a' kik Nem-Catholica vallású személlyel akarnak összeházosodni, megígérni köteleztesse, hogy mind két Vallású gyermekeiket a' Catholica Vallásban fogják felnevelni; hogy ezen ígértbe a' Nem-Catholica Vallású rész is megegygyezzek; 's hogy továbbá, ha ezen ígért meg nem tétődne, a' Papok az ily összeházosítást, egyházi képpen ne vigyék véghez — az ő K. Felsége országglási principiumaival egyenesen ellenkezik — következőképpen fundamentumnélkül való 's megintést érdemlő erőssítés, a' mi a' *Herrmann* nevű újságlevelekben 's talám még egyebekben is közönségessé tétetett, hogy a' feljebb leírt bánás mód, melyet az *Aachen*i Vicariatus elkövetett a' Prúszsziai Országglás' módjával megegygyezék."

Nagy Britannia.

A' Sz. Ilona szigetéről Dec. 23-dikán indult levelek szerént a' Kormsnyozó *Hudson Lowe*' engedelme nélkül már most semmi összejövedetele nem lehet senkinek Gen. Bertrandal 's Bertrandnéval: Bonaparte pedig a' múlt Juliustól fogva egy Anglussal se' beszélt.

V e l e n c z e.

Császár és Király ő Felsége az Egyesített Udvari Cancellariánál Gr. Mellérió helyébe, Lombard-Velencei Udvari Cancellariussá Gróf Goez Velencei Kormányozó Urat; ennek helyébe Velencei Kormányozóvá az Illiriai eddig volt Kormányozót Gróf Inzaghy Urat, ennek helyébe pedig Illiriai Kormányozóvá, a' Krakkóban volt Udvari Biztost Cs. K. Valóságos Titkos Tanátsost Gróf Schwerts-Spork Jósef Urat méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

Az ő-Cs. Kir. Felségek Olaszországi útozásáról való tudósítások, mellyek Béts-be már megérkeztek 's kiadattak, Már-tzius' 5-dikéig terjednek, melly napon szerentsésen megérkeztek ő Felségek *Bologna*-ban való tartzkodások ő Felségeknek egy nappal megnyujtatott Császár és Király ő Felségének valamely gyenge változása miatt, melyhezképpest onnét való elindulások csak 4-dikben reggel eshetett meg, a' melly napon délre Vechiobellojig, a' Lombard-Velencei Királyság' szélső helységéig érkeztek, a' hol fényes innepi tisztelettel fogadtattak, 's itt a' Lombard-Velencei Vicé-Király ő Fő Hertzezségétől, ki ő Felségeket ide elkísérte bútsut vévén, Pápa ő Szentségének egy drága készülettű tsajkjával a' Po vizén által eveztek, 's azon éjjel Ferrarában háltak. Már-tz. 6-dikát Bolognában szándékozták eltölteni.

A' Győri Püspök *Schwartzenberg Ernestus* ő-Hertzezsége felszenteltetése a' hónap' 14-dikén méltóságos és épületes egyházi pompával ment véghez Bétsben a' Szent István nagy templomában. A' szentelési munkát Gr. *Hohenwarth* ő Fejedelmi Erseksége vitte véghez, Titularis Püspök *F. T. Steindl*'s Tábori Püspök *F. T. Pauer*. Urak assistentziájokkal, két Győri Kanonok-Urakkal mint Követeknek, a' Püspök-Ur nagy méltóságú rokonainak, nagy számú Tisztviselőknél és fő nemességnek jelenléteben. Nagyon méltóságossá tették ezen fő Egyházi szent ájtatosságot több tekintetek; már csak a' maga kilentzvenedik eszten-

dejének küszöbe előtt álló, Szentelő lelki Fő Pásztornak, azután eanek a' nagy rangú familiából származott, 's a' felszenteltetésre elállott Püspöknél szemlélése, elragadó tiszteletre indított minden jelenlévőket, ki abból a' fényes familtából származott, mellynek czimerében, hogy most egyéb ősi nagy tetteit elhalgassuk, annak emlékezetére foglaltak helyet a' Holó és a' Török-fő, hogy száz esztendőknél előtte ezen familiának egygyik tagja volt az, a' ki Győrt (*Raabot*, Hollo városát) a' Státusnak nagyon terhes környülállásai között az ellenség' kezéből kiragadt.

Legújabb Magyar Könyvek.

„Magyar Országnak, és a' Határőr-ző Katonaság' vidékinél legújabb Statistikai és Geographiai Leírása. Irta Magda Pál, a' Sopronyi Evang. Fő Os-kolában Philosophiát, Statistikát, és Historiákat Tanító. Pesten Trattner János Tamás betűivel, 's költségével. 1819.“ Az ára 4 for.

Tudományos Gyűjtemény. 1819. II. Kötet. Pesten Trattner János Tamás betűivel 's költségével.“

A' földnek mind a' két fél golyó-bisa a' legújabb találmányok szerint. 1819. A' Nemzeti Magyar Atláshoz tartozandó Mappa.“

„A' valóságos világban sok tudálatos történeteken keresztül ment Tá-tos, vagy Fejérmájú embereknek Gale-riájok. Irta Rittgraff, fordított Czövek István Losonczy Professor. Pesten Trattner János Tamás betűivel 's költségével. 1818.“ — Két darab 2 for.

(A' többi következik).

Száz forint huszas pénzért adtak Válló czédulában: —
Már-tz. 16-dikán 248 $\frac{2}{3}$ — 17-dikén 249 $\frac{1}{2}$ — 18-dikán 249 — forintot.